

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

5 november 2007

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de dames Kathleen Helsen, Monica Van Kerrebroeck, Sabine Poleyn,
Cathy Berx en Veerle Heeren en de heer Jos De Meyer –**

betreffende leerzorg

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Voor ons ligt een onderwijsdossier, het zogenaamde ‘leerzorgkader’, dat uiterst belangrijk en complex is. Belangrijk, want het raakt het hele gewoon en buitengewoon basisonderwijs en secundair onderwijs en vormt samen met het nieuwe financieringssysteem voor die onderwijsniveaus wellicht het meest cruciale onderdeel van het onderwijsbeleid van de volgende jaren. Complex, door de veelheid van factoren die er een rol in spelen en de verbondenheid met andere beleidsdossiers, onder andere het nieuwe financieringssysteem. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat er al een lange geschiedenis aan is voorafgegaan. Toch blijven nog heel wat knelpunten en onbeantwoorde vragen over.

Het is niet nodig hier de hele geschiedenis te herhalen. Maar we kunnen ook niet doen alsof de knelpunten en de onbeantwoorde vragen in deze fase van het dossier als marginale elementen afgedaan worden. Wat we vragen is een echte oplossing voor die knelpunten en onbeantwoorde vragen. Dat is dan ook het doel van dit voorstel van resolutie. Anders kan het vereiste, voldoende draagvlak in het onderwijswerkveld, niet tot stand komen.

In wat volgt vatten we eerst de conceptnota Leerzorg van minister Vandenbroucke samen, nadien behandelen we de knelpunten en de onbeantwoorde vragen.

De minister beschrijft in zijn conceptnota het zorgaanbod in het gewoon en het buitengewoon onderwijs en stelt maatregelen voor om de bestaande onderwijsstructuren te verbeteren.

De minister kiest voor verandering omdat er een basiskader nodig is voor de structurering van de zorg in het onderwijs, omdat er behoefte is aan verbeteringen in het buitengewoon onderwijs en wegens het belang van afstemming op internationale tendensen en ontwikkelingen op het gebied van onderwijs op maat in gewone scholen.

De minister wil “maximaal aansluiten bij de nieuwe visie op ‘handicap’ als een afstemmingsprobleem tussen de omgeving (in dit geval de klas- en de schoolcontext, de onderwijsomgeving) en de specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de jongere.”.

Een zorgcontinuüm

De minister pleit voor de uitbouw van een zorgcontinuüm dat hij beschrijft in een leerzorgmatrix. Dat leerzorgkader houdt rekening met de kindkenmerken en met de mate waarin onderwijs wordt aangepast aan de specifieke behoeften van elke leerling. Hij plaatst leerzorg daartoe in een matrix van clusters en doelgroepen enerzijds en leerzorgniveaus anderzijds. In het zorgcontinuüm vinden zowel beperkte aanpassingen in het gewoon onderwijs als gespecialiseerde settings in het buitengewoon onderwijs een plaats in een samenhangend geheel.

Clusters en doelgroepen

De indeling van kindkenmerken (aan- of afwezigheid van stoornissen) die gegroepeerd zijn in vier clusters met daarbinnen een aantal doelgroepen vormt de ene ingang van de matrix. Volgende clusters en doelgroepen krijgen een plaats in de matrix:

- cluster 1: alle leerlingen zonder problemen en leerlingen met participatieproblemen in het onderwijs die het gevolg zijn van tijdelijke problemen, persoonlijke kenmerken, hun sociaal-economische of sociaal-culturele herkomst;
- cluster 2: leerlingen met participatieproblemen in het onderwijs die voornamelijk tot uiting komen tijdens het leerproces (kinderen en jongeren met een lichte mentale stoornis – huidig type 1 – en kinderen en jongeren met leer- en/of aandachtstekortstoornissen – huidig type 8);
- cluster 3: leerlingen met participatieproblemen binnen of buiten het onderwijs die tot uiting komen op meerdere domeinen van het functioneren als gevolg van:
 - 1° een matige, ernstige of diepe stoornis op het gebied van het verstandelijk functioneren en op het gebied van het sociale aanpassingsgedrag en kleuters met ernstige ontwikkelingsstoornissen (huidig type 2);
 - 2° een lichamelijke stoornis die leidt tot geringe zelfredzaamheid (huidig type 4);

- 3° een visuele stoornis: blinde en slechtziende leerlingen (huidig type 6);
- 4° een auditieve stoornis: dove en slechthorende leerlingen (huidig type 7);
- 5° kleuters met spraak- en taalontwikkelingsstoornissen (STOS);
- 6° meervoudige functioneringsproblemen (ook autisme);
- cluster 4: leerlingen met participatieproblemen in het onderwijs die het gevolg zijn van gedragsstoornissen en/of emotionele stoornissen of autisme die voornamelijk tot uiting komen op het gebied van de sociale interactie:
- 1° gedragsstoornissen en/of emotionele stoornissen (huidig type 3);
- 2° autismespectrumstoornissen.

Leerzorgniveaus

De mate waarin en de wijze waarop de onderwijsleeromgeving aangepast moet worden om adequaat te kunnen inspelen op de behoeften van de kinderen en de jongeren wordt beschreven in de leezorgniveaus en vormt de andere ingang van de matrix. Er zijn vijf leezorgniveaus. Kinderen en jongeren die ingeschaald zijn in leezorgniveau I of II volgen een gemeenschappelijk curriculum in het gewoon onderwijs. De huidige GON-leerlingen vinden een plaats in leezorgniveau II. Kinderen en jongeren in leezorgniveau III en IV volgen een individueel curriculum. Kinderen en jongeren van leezorgniveau III kunnen zowel onderwijs volgen in het gewoon als in het buitengewoon onderwijs. Voor kinderen en jongeren van leezorgniveau IV is buitengewoon onderwijs aangegeven. Leezorgniveau V is bedoeld voor kinderen en jongeren die baat hebben bij partieel onderwijs, bijvoorbeeld omdat ze tijdelijk of permanent een ernstig medisch probleem hebben.

Het leezorgkader

Door de leezorgniveaus en de clusters te combineren, ontstaat een matrix met leezorgvelden. Kinderen en jongeren die in eenzelfde veld van de leezorgmatrix zijn ingeschaald, krijgen vergelijkbare

rechten op het vlak van organisatorische aanpassingen en ze hebben recht op een aangepast studietraject en curriculum (gemeenschappelijk of individueel), op specifieke middelen (omkadering, werkingsmiddelen) en leermiddelen.

Beslissingsrecht

Over de inschaling in de verschillende zorgvelden lezen we in de conceptnota het volgende: “Waar mogelijk beslissen de verschillende betrokken partijen in consensus over een welbepaalde inschaling in de leezorgmatrix. In situaties waar dit consensusmodel niet leidt tot een gedragen besluit, blijft het CLB de beslissingsbevoegdheid behouden over de inschaling.”. In verband met de keuze tussen gewoon of buitengewoon onderwijs staat in de conceptnota: “Ouders behouden de eindverantwoordelijkheid waar het gaat om de keuze voor gewoon of buitengewoon onderwijs, rekening houdend met de specificaties op dit vlak voor de verschillende leezorgniveaus.”.

Het onderwijs moet de talenten van elk kind ten volle ontplooien. Dat veronderstelt optimale onderwijskansen voor elk kind. Ook kinderen met een beperking hebben recht op onderwijs dat aan hun specifieke behoeften tegemoetkomt. Leezorg moet daartoe bijdragen. Het belang en het welbevinden van het kind staan voorop en moeten gewaarborgd blijven. Elk kind heeft recht op onderwijs dat ontplooiingskansen biedt en daadwerkelijke integratie in en participatie aan het klas- en onderwijsgebeuren mogelijk maakt. Het leezorgkader moet dat belangrijke principe realiseren. Dat betekent ‘gewoon onderwijs waar het kan, buitengewoon onderwijs waar het moet’.

Op dit moment bevat het leezorgkader volgens ons nog te veel knelpunten en onbeantwoorde vragen om dat belangrijke principe nu al te realiseren.

Financiering GON-kinderen en -jongeren

Een belangrijk knelpunt heeft betrekking op de financiering. Zo verlaat de minister vrijwel volledig het spoor van de individuele toekenning van middelen op leezorgniveau I en II. Enkel de huidige GON-leerlingen van de types 4, 6 en 7 zouden op leezorgniveau II handicapspecifieke middelen krijgen. Voor de leerlingen van type 3 en 8 en voor leerlingen met autisme zou enkel op het niveau van de scholengemeenschap

een enveloppe voor vooral de structuurversterkende werking worden toegekend. Die enveloppe zou dan onder de scholen met veel kinderen of jongeren op leerzorgniveau II worden verdeeld. Dat strookt niet met de reële behoeften van kinderen en jongeren en scholen. Wij wijzen de enveloppenfinanciering op het niveau van de scholengemeenschap af en vragen dat de financiering voor GON-leerlingen op individuele basis gebeurt. Dat betekent niet dat die middelen louter individueel zullen worden aangewend.

Budgettaire inspanningen voor verschillende leerzorgniveaus en onderwijsvormen

In het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I werd de functie van zorgcoördinator in het basisonderwijs gecreëerd en werden beperkte middelen uitgetrokken voor de invulling van die functie. Een grondige evaluatie van het huidige zorgbeleid in het basisonderwijs moet aantonen of die beperkte middelen volstaan om de zorgbehoeften van kinderen binnen leerzorgniveau I en II op te vangen. Het is noodzakelijk dat ook in het secundair onderwijs stimulansen worden gegeven om de zorgcoördinatie structureel uit te bouwen. Dat veronderstelt aanpassingen aan het lestijdenpakket en aan de omkadering van het ondersteunend personeel.

De minister vindt het moeilijk nu al zeer concrete uitspraken te doen over specifieke budgettaire inspanningen voor verschillende leerzorgniveaus en binnen de onderscheiden onderwijsvormen. Die onduidelikheden verhinderen op zijn minst een juiste inschatting van de (financiële) haalbaarheid van de voorstellen uit het leerzorgkader.

Weinig voeling met de onderwijsrealiteit

Een aantal voorstellen van de minister tonen een gebrek aan voeling met de onderwijsrealiteit. Zo zijn strikt individuele leertrajecten op leerzorgniveau III in het gewoon onderwijs niet haalbaar (voor de leerkracht en voor de leerlingengroep) als ze te ver afwijken van de planning van het gemeenschappelijke curriculum. Dat geldt zowel voor het basisonderwijs als voor het secundair onderwijs. Omdat dat probleem gevoelig ligt, wil de minister de keuze voor gewoon onderwijs voor kinderen en jongeren van leerzorgniveau III geleidelijk laten implementeren. Dat verandert echter niets aan zijn einddoel.

Certificerings- en kwalificatiebeleid

Er is geen antwoord op de vraag of de bestaande sets van ontwikkelingsdoelen zomaar naar het leer-

zorgkader met leerzorgniveaus, clusters en doelgroepen overgedragen kunnen worden. Ook is het onduidelijk welke rol eindtermen op leerzorgniveau III spelen.

Draagkracht en inschrijvingsrecht

De draagkracht van een school wordt niet voldoende in rekening gebracht bij de inschrijving van een leerling. In het voorgestelde concept hangt het inschrijvingsrecht van een nieuwe leerling in het basisonderwijs en in de eerste graad secundair onderwijs af van kwantitatieve criteria en van ‘mogelijk andere eenduidig objectiveerbare parameters’.

In het huidige concept wordt een overschreden draagkracht binnen een school beantwoord met het ontzeggen van een inschrijvingsrecht. In het kader van de VN-resolutie is het eerder wenselijk om na te gaan hoe de draagkracht van een school kan worden versterkt opdat de inclusie wel kan worden gerealiseerd.

Bij de draagkrachtafweging moet ook rekening gehouden worden met:

- de inputgegevens van de school (onder meer de samenstelling van de leerlingenpopulatie, bijvoorbeeld de leerlingen die extra zorg nodig hebben – leerzorgniveau II en III);
- de contextgegevens van de school (onder meer de infrastructuur van de school: bijvoorbeeld de toegankelijkheid van de gebouwen);
- de specifieke behoeften van de leerlingen op leerzorgniveau III (onder meer de mate en de intensiteit van de individuele benadering die wenselijk is voor de leerling met specifieke behoeften);
- de klasorganisatorische maatregelen die noodzakelijk zijn als gevolg van de afwijking van het individuele curriculum van het gemeenschappelijke curriculum;
- de klasorganisatorische maatregelen die noodzakelijk zijn om tegemoet te komen aan de behoeften van de leerling met specifieke behoeften zonder dat de leertrajecten van de medeleerlingen in het gedrang komen en zonder dat het voor de leraar moeilijk wordt om zijn klas te organiseren.

Met betrekking tot de draagkrachtafweging is een regeling die zowel voor de ouders, de school als het CLB transparant is en die geen aanleiding kan geven tot onnodige conflicten tussen de betrokken partijen het meest wenselijk. In de schoolloopbaanbegeleiding van een leerling met specifieke behoeften moeten de

beslissingen zolang mogelijk in consensus genomen worden.

Het gaat daarbij om twee verschillende soorten beslissingen, die beide liefst in consensus genomen worden: enerzijds de beslissing over de inschaling (eindbeslissing bij het CLB met externe beroepsprocedure), anderzijds de beslissing over de effectieve inschrijving in een bepaalde school (eindbeslissing bij de ouders, binnen de contouren van de regeling rond de draagkrachtafweging).

Een inschrijving in de tweede of de derde graad van het secundair onderwijs hangt af van het antwoord op de vraag of een leerling een zinvol traject kan volgen. Ook in andere onderwijsniveaus moet het gaan om een zinvol traject en is een draagkrachtafweging van het kind noodzakelijk. Het blijft onduidelijk wanneer van een zinvol traject sprake is.

Dat kinderen en jongeren die ingeschreven zijn in een school voor gewoon onderwijs en van leerzorgniveau II naar leerzorgniveau III overstappen in ieder geval het recht hebben in die school te blijven, is een extra knelpunt. Dat kinderen en jongeren van leerzorgniveau IV zich kunnen inschrijven in een school voor gewoon onderwijs indien die school dat toestaat, maar dan slechts de middelen van leerzorgniveau III krijgen, klopt ook niet met de reële behoeften van leerling en school.

Competentieontwikkeling

Het leerzorgkader vergt van het onderwijspersoneel ook heel wat nieuwe inzichten en vaardigheden, naast de reeds verworven competenties. De huidige basiscompetenties en het beroepsprofiel van de leraar zijn niet afgestemd op de vereisten van het leerzorgkader, zowel in het gewoon als in het buitengewoon onderwijs. Het is belangrijk om de nieuwe, vereiste competenties te inventariseren en na te gaan in welke mate het haalbaar is om ze te verwerven in de huidige lerarenopleidingen of in voortgezette lerarenopleidingen.

Competentieontwikkeling mag zich niet enkel richten tot de leraren in opleiding. Duizenden leerkrachten zijn afgestudeerd en werkzaam in het onderwijs. Het huidige nascholingsaanbod is te fragmentarisch om in te spelen op de vereisten van het nieuwe leerzorgkader. Ook CLB-medewerkers zullen extra vor-

ming nodig hebben om het diagnostische werk en de leerlingbegeleiding op een kwaliteitsvolle manier te doen. De nota biedt geen duidelijkheid over de wijze waarop onderwijspersoneel in dienst zich kan bijscholen, noch over de vraag welke extra budgetten daarvoor worden uitgetrokken.

Zonder gerichte professionaliseringstrajecten is het voor het onderwijspersoneel bijzonder moeilijk om de grondinzichten uit de leezorg te realiseren in de klaspraktijk. Die professionalisering mag niet alle heil verwachten van de initiële lerarenopleiding, maar moet in een traject opgenomen worden na de opleiding, gebaseerd op inserviceopleiding en nascholing en op specialisatieopleidingen/voortgezette opleidingen.

Leraren moeten kunnen terugvallen op collega's en deskundigen die hen ondersteunen. Samenwerking, coaching, het leren van elkaar en het leren van anderen vragen een intensieve training en moeten structureel en organisatorisch ingebouwd worden in de opdracht van het personeel.

Verbreiding

Hoewel de minister schrijft dat hij niet van plan is de scholen voor buitengewoon onderwijs te verplichten zich open te stellen voor meer doelgroepen (verbreiding), pleit hij op andere plaatsen in de tekst voor maatregelen die wel leiden tot (verplichte) verbreiding. Als scholen ervoor kiezen (een) extra doelgroep(en) op te nemen, dan moet die verbreiding aan een aantal kwaliteitsvoorwaarden beantwoorden. Sommige doelgroepen vragen een dusdanig handicapspecifieke expertise, met aangepaste leermiddelen en infrastructuur, dat een minimale kritische massa vereist is.

Afstemming

Het leerzorgkader staat niet los van andere dossiers binnen het onderwijs en de welzijnssector. De huidige conceptnota schenkt te weinig aandacht aan een goede afstemming.

Een betere afstemming met het CLB-profiel moet tot meer coherentie en transparantie leiden. Het is belangrijk dat de inschaling en de indicatiestelling van de leezorg via de CLB's afgestemd is op het proces binnen de integrale jeugdhulp. De verbreiding van

het aanbod wordt het best afgestemd op de regionale ontwikkelingen binnen de gehandicaptenzorg.

Onduidelijkheden en vragen

Er zijn nog een groot aantal voorwaarden die concreet moeten worden ingevuld vooraleer er aan implementatie gedacht kan worden. Op heel wat plaatsen in de conceptnota geeft de minister aan dat er nog zaken moeten worden onderzocht of ontwikkeld. Dat geldt onder meer voor competentieontwikkeling en -ondersteuning, voor het opstellen van operationele criteria voor de inschaling van leerlingen in de verschillende velden van de leezorgmatrix, voor de samenwerking met welzijn enzovoort.

Kathleen HELSEN

Monica VAN KERREBROECK

Sabine POLEYN

Cathy BERX

Veerle HEEREN

Jos DE MEYER

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:

1° de discussienota ‘Leerzorg in het onderwijs. Een kader voor zorg op maat van elke leerling’ van minister Vandenbroucke van 19 december 2005, de ontwerpconceptnota van 17 november 2006 en de conceptnota Leerzorg van 30 maart 2007;

2° de gemeenschappelijke beleidsontwikkeling in de Vlaamse Onderwijsraad van januari tot juni 2006 en het advies van de Vlaamse Onderwijsraad van 15 februari 2007 over de ontwerpconceptnota;

3° de hoorzitting over de conceptnota Leerzorg in de commissie voor Onderwijs van het Vlaams Parlement op 24 mei 2007;

4° het Nederlandse wetenschappelijk onderzoek ‘De werking van de Leerlinggebonden Financiering in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs’ (L. Sontag, E. Kroesbergen, P. Lese-man en R. van Steensel, IVA Beleidsonderzoek en Advies, 2007);

– overwegende dat er nog een aanzienlijk aantal knelpunten en onbeantwoorde vragen zijn met betrekking tot de conceptnota Leerzorg, die een voldoende ruim draagvlak voor deze ingrijpende verandering verhinderen;

– vraagt de Vlaamse Regering:

1° in een voldoende basisfinanciering en omkadering te voorzien voor leerlingen op leerzorgniveau I en II, op basis van een grondige evaluatie van het huidige zorgbeleid;

2° de zorgcoördinatie ook in het secundair onderwijs structureel uit te bouwen;

3° de financiering voor alle GON-leerlingen op zorgniveau II op individuele basis te organiseren;

4° aan ouders en leerlingen geen afdwingbaar recht toe te kennen op een curriculum in het gewoon basisonderwijs en het secun-

dair onderwijs, dat zo ver afwijkt van het gemeenschappelijke curriculum dat het voor de lerarengroep niet meer mogelijk is om het gemeenschappelijke curriculum voor de andere leerlingen te verwezenlijken;

5° het daadwerkelijk mogelijk te maken dat een school bij de draagkrachtafweging rekening houdt met meerdere relevante parameters, zoals het aantal leerlingen op leerzorgniveau II en III, het aantal GOK-leerlingen, het aantal kinderen en jongeren waarvan de thuistaal niet het Nederlands is, de infrastructuur enzovoort;

6° de basiscompetenties en het beroepsprofiel van de leraar, zowel in het gewoon als in het buitengewoon onderwijs, niet alleen aan te passen aan de behoeften van het leerzorgkader, maar ook aan de reële mogelijkheden van de leraar;

7° op basis van professionaliseringstrajecten extra budgetten uit te trekken voor de competentieontwikkeling van onderwijspersoneel, CLB-medewerkers en pedagogische begeleiding;

8° het overleg en de professionalisering structureel in te bouwen in de opdracht van het onderwijspersoneel;

9° de geplande regelgeving beter af te stemmen op het dossier CLB-profiel, op de inschaling en de indicatiestelling binnen de integrale jeugdhulp en op de zorgregie binnen de gehandicaptenzorg;

10° de verbreding van doelgroepen in scholen voor buitengewoon onderwijs enkel toe te passen als die niet gepaard gaat met een afname van de handicapspecifieke expertise;

11° rekening te houden met de resultaten van de onderzoeken in Nederland naar aanleiding van de invoering van de zogenaamde leerlinggebonden financiering in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs in 2003;

12° de discussie over het leerzorgkader los te koppelen van het probleem van het leerlingenvervoer (het leerzorgkader mag niet als oplossing naar voren worden geschoven voor dat pro-

bleem, een zuivere discussie moet mogelijk zijn);

- 13° voldoende concrete resultaten te bereiken voor de verschillende nog te onderzoeken of te ontwikkelen elementen in de conceptnota Leerzorg, vooraleer een decretale basis uit te werken.

Kathleen HELSEN

Monica VAN KERREBROECK

Sabine POLEYN

Cathy BERX

Veerle HEEREN

Jos DE MEYER

BIJLAGE:

Citaten uit de conceptnota

Situering:

In de conceptnota geeft de minister op verschillende plaatsen aan dat er nog zaken moeten worden onderzocht of ontwikkeld.

Er zullen verschillende onderzoeks- en stuurgroepen opgericht worden.

Dat blijkt uit de onderstaande lijst van 27 citaten uit de conceptnota:

1. Blz. 32: *“De leezorgniveaus zullen bepalend zijn voor de inschaling van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in de leezorgmatrix. Om het onderscheid tussen de leezorgniveaus te verduidelijken zullen we operationele criteria ontwikkelen. We zullen daarvoor een stuurgroep oprichten met betrokkenheid van de koepels, de CLB’s en de wetenschappelijke wereld.”*
2. Blz. 33: *“Zoals we voor de leezorgniveaus operationele criteria moeten ontwikkelen, is dit voor de clusters en doelgroepen eveneens noodzakelijk in functie van een eenvormige diagnostiek en een aangepast (ortho)didactisch handelen.”*
3. Blz. 35: *“Kleuters met spraak- en taalontwikkelingsstoornissen situeren we binnen cluster 3. De geledingen van de VLOR vroegen naar een duidelijke positionering van deze kinderen die nu binnen type 7 een aanbod krijgen. Op dit ogenblik is het nog niet duidelijk of deze groep kinderen als een afzonderlijke doelgroep met alle rechten en plichten binnen het leezorgkader moet worden onderscheiden. De stuurgroep zal zich buigen over de indicatorenontwikkeling en een grondig inzicht in deze problematiek moeten aanleveren op basis waarvan we een beslissing over de positionering kunnen nemen.*
4. Blz. 37: *“We zullen onderzoeken of we de middelen per leezorgveld (combinatie van leezorgniveaus en clusters) kunnen bepalen en niet per doelgroep.”*
5. Blz. 38: *“De introductie van handelingsgerichte en classificerende diagnostiek is volgens de VLOR een meerwaarde die het leezorgkader aanreikt. Voor beide zullen we objectieve, landelijke criteria en procedures uit te werken waar nodig afgestemd op ontwikkelingen op het gebied van diagnostiek en indicatiestelling in andere sectoren. We zullen voor de ontwikkeling van de indicatoren, processen en protocollen een stuurgroep oprichten waarin het veld (CLB-sector, het onderwijs en welzijn) en de wetenschappelijke wereld vertegenwoordigd is. “*
6. Blz. 39: *We denken dat goede criteria en procedures en de opvolging, evaluatie en bijsturing van de inschalingpraktijk, geschillen maximaal moeten kunnen voorkomen. Maar wellicht zal dit niet alle discussiepunten uitsluiten. Daarom zullen we voorzien in een onafhankelijke beroepsinstantie.*
7. Blz. 40: *De positie van het CLB: “Het is de bedoeling om het CLB-profiel op korte termijn te implementeren. De rol van beheerder veronderstelt de nodige autoriteit en onafhankelijkheid van het CLB. Dit vereist bijgevolg een verduidelijking hoe deze opdracht zich verhoudt tot de begeleidingsopdracht van het CLB. We willen een legistiek kader uittekenen voor de begeleidings- en inschalingspraktijk van de CLB’s. (...) Mocht na evaluatie blijken dat de CLB ’s de vereiste onafhankelijkheid bij de inschaling niet kunnen realiseren, dan zullen we hun rol in het proces van indicatiestelling en toewijzing herbekijken.”*

8. Blz. 40: “De overgangen tussen leerzorgniveau II en leerzorgniveau III en IV, die gevoelig zijn voor het ontstaan van strategisch gedrag, zullen daarbij in het bijzonder aandacht krijgen. Het toezicht zal verlopen op basis van een systematische gegevensverzameling op CLB-centrumniveau. We zullen onderzoeken welke partners een rol kunnen spelen bij het kwalitatief toezicht.”
9. Blz. 41: “Voor leerlingen binnen cluster 4 zullen we onderzoeken wat de modaliteiten zijn voor de toepassing van het subsidiariteitsprincipe tussen de leerzorgniveaus.”
10. Blz. 48: “De pedagogische begeleidingsdiensten en de CLB ’s moeten op dit gebied intensief samenwerken en hun aanbod ten aanzien van scholen verduidelijken. Zoals gesteld in het VLOR-advies over de ontwerpconceptnota leerzorg kunnen de herziening van de opdrachten van de pedagogische begeleidingsdiensten en de profilering van de CLB ’s aangegrepen worden om hiervoor een kader te creëren.”
11. Blz. 48: “In de loop van deze regeerperiode wordt een nieuw financieringssysteem ontwikkeld. Daarbij zullen scholen gesubsidieerd of gefinancierd worden op basis van leerling- en schoolkenmerken, zonder onderscheid tussen de netten.”
12. Blz. 53 (LZN II): “Wanneer bepaalde scholen een grote toevloed zouden kennen van leerlingen met leerzorgniveau II, moeten ze dit ‘bespreekbaar’ kunnen stellen op lokaal/regionaal niveau. (...) Het is nog niet uitgemaakt welke structuur, een bestaande of een nieuwe, dit overlegplatform moet aannemen.”
13. Blz. 56: “We willen een commissie of stuurgroep oprichten die de opleidingsmodules in kaart kan brengen die relevant zijn voor leerzorg. (...) We zullen ook onderzoeken hoe we de opleidingskosten voor personeelsleden die deze opleidingsmodules volgen, kunnen financieren.”
14. Blz. 58: Betreffende de toekenning van extra middelen voor leerlingen uit LZN II en cluster 2 en 4 (de huidige GON-leerlingen type 3, 8 en ASS) via de scholengemeenschappen: “We zullen het toekenningsmechanisme via de scholengemeenschappen evalueren. Mocht blijken dat het onvoldoende efficiënt verloopt, kan dit aanleiding geven tot bijsturing.”
15. Blz. 66 (LZN III): draagkracht van de gewone school - draagkrachtpercentages: “Bij het bepalen van het draagkrachtpercentage houden we in elk geval rekening met de leerlingen van leerzorgniveau III. We zullen onderzoeken of naast het kwantitatief criterium andere parameters nodig zijn die we eenvoudig kunnen objectiveren en die geen aanleiding geven tot juridisering.”
16. Blz. 68: inschrijvingsrecht LZN III: Tot 2016 (volledige implementatie) is er een periode van vrijwilligheid. “Tussentijdse evaluaties moeten toelaten de haalbaarheid te toetsen zodat vanaf 2016 dit in een kwantitatieve draagkrachtafweging en andere eenduidige objectificeerbare parameters kan vertaald worden.”
17. Blz. 69-70: verbreding en verdieping van het BuO-aanbod: “We willen een procedure opzetten om, rekening houdend met deze decretale contouren, de verbreding en de verdieping in de praktijk om te zetten.”
18. Blz. 72: “We zullen onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om in een ruimer aanbod van nascholing voor de personeelsleden van het gewoon en buitengewoon onderwijs te voorzien en voor de andere betrokken actoren voor specifieke aspecten die samenhangen met hun rol binnen leerzorg.”

19. Blz. 74: “De overheid erkent dat leerzorg overleg zal vragen. Overleg onder de vorm van intervisie en supervisie is tevens een belangrijke vorm van competentieontwikkeling. Op dit ogenblik is niet duidelijk welke de omvang is van die nood aan extra overleg. In de periode van vrijwilligheid en de uitbouw van goede praktijkvoorbeelden kunnen we in kaart brengen welke extra tijd leerkrachten nodig hebben wanneer ze voor leerlingen een onderwijsomgeving voor leerzorgniveau III moeten realiseren.”
20. Blz. 76-77: “De VLOR is de mening toegedaan dat deze filosofie kan worden behouden maar moet worden aangepast aan de nieuwe realiteit en de gewijzigde opdrachten van de instellingen van het Vlaams Agentschap (...) We onderzoeken of de oorspronkelijke uitgangspunten nog voldoende gemeenschappelijke basis vormen en of we kunnen komen tot een haalbare actualisering van de samenwerkingscondities.”
21. Blz. 77: “Hoe we GOK in het buitengewoon onderwijs eventueel moeten concipiëren, moet nog verder grondig onderzocht worden.”
22. Blz. 78: “In het kader van coherent beleid moeten toekomstige beleidskeuzes en impulsen voor scholenbouw rekening houden met de evoluties in het kader van leerzorg.”
23. Blz. 79: “We zijn van mening dat niet alle leerlingen uit opleidingsvorm 1 en 2 op leerzorgniveau IV moeten worden ingeschaald. Niet alle leerlingen voldoen aan het criterium zeer ernstige en meervoudige problematiek of hebben nood aan een omgeving waar een belangrijk aandeel gaat naar therapie en zorg in verhouding tot onderwijs. Deze en mogelijk nog andere bijkomende criteria zullen bediscussieerd moeten worden met het oog op de operationalisering en toepasbaarheid. Bij dit overleg zal het beleidsdomein Welzijn betrokken worden.”
24. Blz. 78-79 LZN IV: “Leorzorg wil ouders niet het individuele recht toekennen om die school te kiezen die ze zelf wensen. We willen een fijnmazig systeem van inschaling van zorgbehoeften ontwikkelen, waarbij in sommige gevallen alleen een keuze voor een gewone school mogelijk is, soms een gelijkwaardige keuze tussen gewoon of buitengewoon onderwijs en in nog andere gevallen een setting van buitengewoon onderwijs. “
25. Blz. 81: “Ook voor deze problematiek van schoolgaanden en niet-schoolgaanden zal de stuurgroep indicatorenontwikkeling voorstellen moeten formuleren.”
26. Blz. 82: “We zullen onderzoeken hoe we vertrekkende van het huidige normenstelsel buitengewoon onderwijs de verhouding onderwijskundige t.o.v. paramedische omkadering kunnen aanpassen zodat een meer passende omkadering van leerlingen op leerzorgniveau IV kan gerealiseerd worden.”
27. Blz. 86 (LZN V): “We zullen bij de start van leerzorg onderzoeken welke bekommernissen binnen leerzorgniveau V een prioritaire aanpak moeten krijgen en hoe we deze binnen de eerste fase van het implementatietraject kunnen realiseren.”